

CALEA MÂNTUIRII

Săptămânal editat de Centrul de Studii Teologice-Istorice și de Prognoză Pastoral-Misionară al Facultății de Teologie Ortodoxă Arad.
Redactor fondator (1935): Preot Ilarion V. Felea. Apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului

Părintele Profesor Dr. Nicolae D. Necula a trecut la cele veșnice

Lumea teologică, dar și credincioșii Bisericii noastre au primit cu durere vestea neașteptată a trecerii din această viață, în noaptea zilei de luni, 4 septembrie 2017 a Preacucernicului Părinte Nicolae Necula, Profesor și Decan la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul” a Universității din București și preot slujitor la biserica Icoanei din București.

Părintele Profesor Dr. Nicolae D. Necula s-a născut la data de 18 martie 1944, în satul Nicolești, din județul Buzău, fiind ultimul dintre cei patru frați. Din copilărie a primit o educație aleasă, în spiritul respectului față de credința strămoșească și față de tradițiile românești. Această aplecare, din copilărie, asupra frumuseții tradițiilor și a slujbelor ortodoxe, asupra studiului și rugăciunii, și-au pus amprenta asupra devenirii sale, fiind pasionat de unul dintre cele mai frumoase domenii de cercetare ale Teologiei Ortodoxe: Liturgica. După absolvirea școlii elementare, a urmat cursurile Seminarului Teologic din Buzău, pe care le-a absolvit ca șef de promoție, cu media 9,98, în anul 1964.

A urmat mai apoi cursurile Institutului Teologic din București, pe care le-a absolvit în anul 1968, prezentând teza de licență intitulată *Arhiepiscopul Simion al Tesalonicului ca tâlcuitor al Liturghiei Ortodoxe*, la disciplina Liturgică, Pastorală și Artă creștină, obținând calificativul „Excepțional”, cu nota 10. A absolvit apoi Institutul Teologic cu media 9,95, tot ca șef de promoție. La același Institut a urmat între anii 1968-1971, cursurile de doctorat în teologie. Au urmat apoi perioadele de studii post-doctorale peste hotare, la Institutul de studii superioare copte din Cairo (Egipt, 1970-1971), Institutul Teologic Ortodox din Balamand (Liban, 1971), Facultatea de Teologie Valdeză și Institutul Pontifical Oriental din Roma (Italia, 1974-1975), precum și la Institutul pentru Bisericele Orientale

din Regensburg (Germania, 1981). În anul 1977, a susținut examenul de Doctorat în Teologie, prezentând teza *Doctrina și viața religioasă a Bisericii Copte reflectate în textele ei liturgice-rugăciuni și imne*, la specialitatea Liturgică, Pastorală și Artă creștină, obținând media 10. Teza de doctorat în teologie a fost alcătuită sub îndrumarea Părintelui Profesor Dr. Ene Braniste.

Căsătoria cu distinsa doamnă Gabriela Elena, profesoară, fiică de preot, a fost binecuvântată cu doi copii, Maria-Laura și Cristian. Familia părintelui profesor este o familie model, distinsă și armonioasă. Vorbea de fiecare dată cu multă bucurie și dragoste despre membrii familiei sale, care l-au prețuit și l-au sprijinit în întreaga misiune a Sfinției Sale.

În anul 1974, a fost hirotonit diacon, apoi în 1976 preot. În anul 1977, a fost îmbisericit la Parohia Icoanei din Capitală, unde a activat din 1964 până în 1975, în calitate de cântăreț. În anul 1986 a fost numit preot coslujitor la această parohie, unde a slujit până la pensionare. Între anii 1986-1989 a slujit la biserica Schitului Darvari, pe atunci filială a Parohiei Icoanei.

Continuare în pagina 3

Pr. Lucian Farcașiu

PREDICA

Duminica după Înălțarea Sfintei Cruci

„În vremea aceea, chemând Iisus la Sine mulțimea, împreună cu ucenicii Săi, le-a zis: Oricine voiește să vină după Mine să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie. Căci cine va voi să-și scape sufletul îl va pierde, iar cine va pierde sufletul Său pentru Mine și pentru Evanghelie, acela îl va scăpa. Căci ce-i folosește omului să câștige lumea întreagă, dacă-și pierde sufletul? Sau ce ar putea să dea omul, în schimb, pentru sufletul său? Căci de cel ce se va rușina de Mine și de cuvintele Mele, în neamul acesta desfrânat și păcătos, și Fiul Omului Se va rușina de el, când va veni întru slava Tatălui Său cu sfinții îngeri. Și le zicea lor: Adevărat grăiesc vouă că sunt unii, din cei ce stau aici, care nu vor gusta moartea, până ce nu vor vedea împărăția lui Dumnezeu, venind întru putere.” (Marcu 8, 34-38; 9, 1)

«Dacă cineva voiește să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea lui și să-Mi urmeze Mie» (Marcu 8, 34)

După sărbătoarea Înălțării Sfintei Cruci, pe care ca pe un steag luminos o ridică Biserica noastră, în pericopa evanghelică din această duminică, Îl auzim pe Însuși Domnul nostru vorbindu-ne despre Cruce și despre însemnătatea ei în viața noastră.

Sfântul Evanghelist Marcu, într-un mod foarte delicat, dar și dinamic, ne prezintă punctul central al vieții duhovnicești, punct în jurul căruia ar trebui să se concentreze toată încercarea și strădania noastră URMAREA LUI HRISTOS. Este foarte caracteristic că Hristos nu forțează cu desăvârșire pe nimeni ca să-L urmeze; omul este liber, însă conform legii va suporta și consecințele acestei alegeri libere a sa. Copilul la școala merge pentru a dobândi învățătura cea bună, dar poate alege și să stea acasă!

Legile lui Dumnezeu sunt aspre spun unii, dar oare ucenicul meșterului sculptor ar putea ajunge la maiestria profesorului său dacă nu iar urma îndemnurile, cuvintele și etapele de formare profesională?! Așadar, ești liber să crezi sau să nu crezi, dar din momentul în care ai spus că tu crezi, dacă vrei să fii consecvent, trebuie să împlinești trei lucruri pe care vi le voi zice în continuare. a) Primul este ca omul „să se lepede de sine”, adică să-ți urăști sinele tău stri-

cat, să urăști păcatul ca pe cel mai mare dușman al tău. b) Al doilea este să ridici crucea, crucea ta. c) Și al treilea – să urmezi pașii, urmele lui Hristos.

Părintele Arsenie Boca spunea că „cine face semnul Crucii trebuie să fie pregătit să poarte și Crucea..”

Și care este această cruce pe care trebuie s-o ridicăm? Ce înseamnă cruce?

Cruce înseamnă silință, trudă, sudoare și vedem că așa s-a făcut și așa se face orice lucru bun, cine pășește pe acest drum, are parte de cruce, din clipa în care se naște până va închide ochii în această lume deșartă și se va așeza o cruce pe mormântul lui, creștinul își ridică crucea.

Oricât am căuta să scăpăm de ele, nu vom reuși, căci în lumea aceasta oriunde te-ai uita vezi numai suferință, bogați și săraci, împărați și cerșetori, copii și bătrâni, toți au avut parte pe lumea aceasta și de suferință, toți au gustat din potirul suferinței.

Un rege care a suferit multe necazuri în viață a jurat lângă leaganul copilului său că va face tot ce-i stă în putință să-l ferească de suferință și să-i asigure o fericire desăvârșită; pentru aceasta a chemat pe toți înțelepții să precizeze în ce constă fericirea adevărată și atunvi unii au zis: în plăceri, alții au zis: în virtuți, iar alții au răspuns scurt: nu este fericire întreagă pe pământ.

Continuare în pagina 2

Pr. Bogdan ONET

Din sumar

▶ Înălțarea Sfintei Cruci (14 septembrie)
pagina 2, Ioan Claudiu Moca

▶ Știri
pagina 4

Duminica după Înălțarea Sfintei Cruci

Urmare din pagina 1

Regele zise atunci: „copile, fericirea nu este cu puțință în aceste condiții; îți voi face un castel și-ți voi aduce acolo toate frumusețile pământului și regele îi aduse acolo toate jucăriile din țara sa. Iată că într-o bună zi copilul rupse una din jucării drept în două, încercă repede să o repare dar în zadar și atunci începu astfel tristețea și mânia.

Bietul copil, zise regele, abia făcu câțiva pași în viața și iată a și început să sufere, de aici încolo dădu porunca regele să dubleze paza în jurul lui și într-o noapte, după ce copilul se făcu mai mare, ieși pe furis din castel și plecă în lume să cunoască ce poate să fie dincolo de ziduri. La prima casă întâlnește câțiva bătrâni săraci, neputincioși, trist și tăcut, pleacă mai departe, unde gasi un fel de spital în care suferea o mulțime de oameni cu fel de fel de boli urâte, aici el închise ochii și merse mai departe și întâlni un coșciug cu o mulțime de lume în jurul lui îmbrăcată în negru, oameni triști și plânsi și coroane de flori. Neliniștea îi copleși inima și îi întristă sufletul.

Ca acest fiu de rege suntem și noi, toți pământeni muritori, pentru că nu

este om care să nu cunoască suferința.

Mai întâi de toate cruce este munca, pe care trebuie să o facă omul, este poruncă dumnezeiască și datorie uitată-vă, de pildă, la plugar, se scoală de dimineață, se duce la ogor, sapă pământul, ară, seamănă, taie ramurile uscate, adapă pământul nu doar cu apă, ci și cu sudoarea lui, iar de multe ori și cu sângele lui când se întâmplă accidente cu mașinile agricole.

Ciobanul ridică și el o cruce, ciobanul care aleargă în munți după oi, după căprițe și după vacile lui. O cruce ridică și muncitorul, care se clatină pe schelă sau respiră gaz în fabrică sau uneori este strivit în mină. O cruce ridică învățătorul, care are de-a face cu copiii obraznici, răsfățați și cu toane. O cruce are și medicul, care este dator să alerge la nevoie la orice oră. O cruce ridică și sora medicală, care înnoptează la căpătâiul celui bolnav. O cruce ridică preotul, mai ales astăzi. Orice om are o cruce.

O cruce este și familia, este căsătoria, văduvia, toate greutățile sunt cruci ce trebuie să le ducem împreună cu Dumnezeu că *ce ar putea să dea omul în schimb pentru sufletul său Căci de cel*

ce se va rușina de Mine și de cuvintele Mele, în neamul acesta desfrânat și păcătos, și Fiul Omului Se va rușina de el când va veni întru slava Tatălui Său, cu sfinții îngeri.?

Noi dam timp din timpul nostru lasat de Dumnezeu, Hristos are în ceruri legiuni de îngeri care să-L Slăvească dar ne vrea pe noi care suntem făcuți după Chipul și asemănare Lui, și de aceea trebuie să ne trezim și să-I trezim pe cei de lângă noi până nu este prea tarziu și să nu mai trăim în amăgire acuzându-L pe Dumnezeu pentru ispitele și greutățile noastre! Că spune Sf. Ap. Pavel: „Prin multe suferințe ni se cade nouă să intrăm în Împărăția lui Dumnezeu”.

Era odată într-un sat un om care suferea chinuri, dar nu avea răbdare. Cărtea și spunea: De ce, Dumnezeu meu, au venit aceste încercări peste mine? De ce nenorocirea asta atât de mare? Grea cruce mi-ai pus pe umeri, ești nedrept... Într-o noapte, a văzut în vis că l-a luat un înger, l-a dus pe o câmpie mare, și acolo vede răsărind cruci ca spicele; cruci de diferite forme și mărimi, de la mici la mari; cruci de lemn, de marmură, de fier, de la cele ușoare la cele grele L-a văzut pe

Dumnezeu care i-a zis

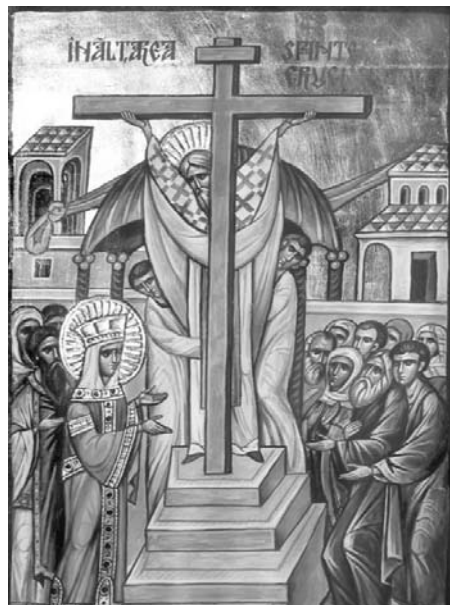
„Iată fiule, ti-am auzit rugăciunile tale și îți dau voie să îți alegi crucea pe care o vrei tu”.

Se uita el, puse mâna și încearcă câteva cruci din grămadă, dar toate erau mari și grele dar când privi mai bine, văzu una mai mică într-o margine și se repezi la ea, o ridică și zise Domnului: „Acesta, Doamne, o vreau!”

Bine, fiule, dar te-ai uitat să vezi ce scrie pe dosul ei? Când se uită omul pe spatele crucii era scris numele lui; era chiar crucea lui pe care o purtase până atunci și de care voia să scape, privind Domnul spre el cu blândețe îi zise: „Vezi, fiule, că Eu nu îngădui suferință mai presus de puterile tale; aceasta îți-am dat-o și tu te-ai separat că e prea grea”.

Să nu cârtim și să hulim. Alții pățimesc mult mai rele.

Oare nu vedeti urgiile ce se intampla in lume - inundatii - razboaie - crime-sinucideri - Să-L rugăm pe Dumnezeu să ne învrednicească să împlinim ceea ce spune Hristos: „Cel ce vrea să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea sa și să-Mi urmeze Mie” (Marcu 8, 34).

„Crucii Tale ne închinăm Hristoase, și Sfânta Învierea Ta o Lăudăm și o Mărim”

„Cuvântul Cruce pentru cei ce pier – e nebunie, pentru noi însă, cei ce ne mântuim, este puterea lui Dumnezeu” (Corinteni I, 18). Crucea desparte deci creștinătatea în două părți; în cei ce o resping ca pe o „nebunie” și în cei ce o primesc ca pe o „putere a lui Dumnezeu” data celor ce o primesc ca să se mântuiască în ispite, în primejdii și necazuri. Între cei dintâi se numără iudeii și elinii, dintre care unii se lăudau cu descoperirea Legii lui Moise, ceilalți cu înțelepciunea lor. și pentru unii și pentru alții, Crucea era sminteală; un Dumnezeu care s-a făcut om și s-a lăsat răstignit pe cruce, ca un făcător de rele, era o „nebunie”. Nici unii nici alții nu puteau să înțeleagă o învățătură a căruia miez era iubirea lui Dumnezeu coborâtă pe pământ. De aceea potrivnicii Crucii și semnului ei sunt potrivnicii lui Dumnezeu, după cuvintele Sfântului Apostol Pavel: „Mulți despre care v-am vorbit adeseori, iar acum vă spun și plângând, se poartă ca dușmani ai Crucii Lui Hristos. Sfârșitul acestora este peirea” (Filipeni III, 18-19).

Cei ce au putut pătrunde această învățătură în simplitatea-i adâncă, „Cei ce se mintuiesc”, pentru ei crucea devine o „putere”. Această putere constă în biruirea patimilor și relelor deprinderi, în răstignirea poftelor și în urmarea lui Hristos cu ajutorul Harului Sfântului

Înălțarea Sfintei Cruci (14 septembrie)

Duh. Crucea lui Hristos înseamnă iubire, și mai profund descoperă iubirea dumnezeiască față de noi. E o adâncă legătură între iubirea dumnezeiască și cruce. Crucea fiind bucuria creștinilor, tulburarea vrășmașilor, rana nelegiuitorilor și spaima cea mai de temut a diavolului.

La început crucea n-a aparținut creștinilor, ea era obiectul de tortură al făcătorilor de rele, în dreptul penal roman. Pe ea erau răstignii cei mai de jos oameni, sclavii. Crucea, ca pedeapsă pentru ucigași, este cunoscută cu mult înainte de nașterea lui Hristos. În timpul vieții Mântuitorului era folosită pedeapsa cu răstignirea. De aceea, Pilat, la sfatul răufăcătorilor, a acceptat ca pedeapsa lui Iisus Hristos- socotit „dușman al poporului”-să fie crucificarea. Domnul Iisus Hristos a fost răstignit, după ce singur și-a dus Crucea pe dealul Golgota, aproape de Ierusalim. Lângă El au fost ridicate încă două cruci cu doi pedepsiți de omucidere. Conducătorii religioși ai evreilor au făcut aceasta să arate supușilor că ei respectă Legea, iar pe Hristos îl socoteau hulitor care s-a făcut singur Fiul lui Dumnezeu (Matei XXVI, 65). Lacrimile vărsate aici au fost primele jertfe aduse Crucii Mântuitorului. Mii de credincioși au venit să-L vadă, soarele s-a întunecat, luna și-a ascuns fața, stelele s-au clintit, un tâlhar s-a mântuit, iar Domnul Iisus Hristos pe Cruce și-a dat Duhul, după ce un soldat roman, străin de Legea mozaică a rostit adevărul: „Cu adevărat Acesta a fost Fiul lui Dumnezeu”... (Matei XXVII, 54).

Aici cu ochii în lacrimi a leșinat Sfânta Fecioară văzând odrasla pântecelui și lumina ochilor ei; inima ei era pătrunsă de sabie, sufletul ei era plin de iubire și mărinimie de mamă, iar Apostolul iubirii Ioan, în dragoste fierbinte pentru Domnul, a asigurat pe Mântuitorul că va avea grijă de Sfânta Sa mamă. Jertfa Mântuitorului de pe Cruce este supremul act uman pentru salvarea omenirii. Crucea pentru martiri, a devenit cinste și onoare. Persecutorii au continuat să răstignească pe Cruce pe mărturisitorii credinței, dar Sfânta Cruce a devenit simbolul suferinței,

al curajului, al dragostei, a distrugerii vrajbei, al păcii generale, a împăcării cu noi înșine, a respectării demnității și persoanei semenului. Abia după Învierea Mântuitorului și după Înălțarea Sa la cer, dar mai ales după Pogorârea Sfântului Duh, prezicerile Vechiului Testament s-au împlinit. Lovirea Mării Roșii, în semnul Crucii, de către Moise, a despărțit apa în două, atingerea stâncii cu toiagul în chipul Crucii a făcut să izvorească apă curată etc. Credincioșii nu se închină materialului din care este făcută Crucea, ci văd importanța ei pentru câștigarea unei vieți fericite în lumea liniștei, a păcii, a dreptății, a Împărăției cerurilor. În practica medicală semnul Crucii este semnul curățirii, a vindecării, a salvării, însăși Crucea avea scris pe ea jurământul de a sluji viața și cinstea, acest jurământ a fost introdus în actul hirotonei iar de la Sfântul Vasile cel Mare și el medic și fondator al primelor spitale, orfelinate și aziluri din era creștină, crucea a fost pusă pe hainele medicilor și surorilor.

Crucea, ca obiect de necinste, a continuat în lumea romană până la Împăratul Constantin cel Mare, care a întrzis prin lege răstignirea. Mama Împăratului, Elena, de origine daco-romană, cu o intuiție clară și cu o evlavie copleșitoare, era frământată permanent de gândul la Crucea pe care a fost răstignit Domnul. După Edictul de la Milan (313) când s-a dat libertate creștinilor, au început cercetările. Vechile scrieri au fost descifrate, cetatea Ierusalimului a fost refăcută și împrejurimile studiate. Episcopul Macarie a sfintei cetăți, scăpat de persecuții se întoarce la scaun iar Împărăteasa Elena s-a rugat ferbinte pe dealul Golgota unde s-a săpat și întradevăr după multă trudă s-a găsit locul și obiectul. Crucea Domnului a fost făcută din același material ca și a celor doi tâlhari și a trebuit multă stăruință pentru identificare. Dumnezeu care răsplătește totdeauna eforturile credincioșilor nu a lăsat ascuns nici acest fapt.

Împărăteasa Elena împreună cu părintele episcop Macarie al Sfintei Cetăți al Ierusalimului, cu arhierii, preoți și

credincioși din toată lumea au fost de față când bolnavii care se atingeau de Crucea Domnului s-au vindecat iar o tânără fată moartă a fost adusă și au atis-o de Crucea Domnului și îndată ea a înviat. Mulți dintre cei de față, mutilați de bătăi, de persecuții, schingiuiți de rău făcători, bolnavi din cauza temnițelor, firavi, chinuți de sete și foame, priveau Crucea pe care s-a răstignit Cel ce a luat asupra-și suferințele de veacuri ale omenirii, Cel ce a hrănit în pustie mii de oameni, a alinat nenumărate dureri și a arătat tuturor sensul vieții.

Sfânta Cruce a fost ridicată cu mare evlavie și dusă în Cetatea Ierusalimului unde s-a construit o biserică în cinstea ei și de atunci praznicul Înălțării Sfintei Crucii a trecut în cinstirea tuturor credincioșilor până astăzi. Acest fapt a avut loc în data de 14 septembrie anul 327. Cunoșcând toate acestea, să căutăm Crucea ceva mai adânc, în adâncul ființei noastre și să ne aducem aminte că Sfânta Cruce nu ne invită la nimic osânditor. Crucea nu este obiect idolatru. Cel ce se leapadă de dansa și ar ieși din Biserica lui Dumnezeu cea adevărată, se lipsește de Sfânta Treime, se lipsește de Maica Domnului, se lipsește de comuniunea Sfinților, se lipsește de Liturghie, se lipsește de biserică locaș de închinare care este zidită în formă de cruce, care închipuie și ne conduce spre Împărăția lui Dumnezeu. Prin ea ni s-au iertat păcările noastre, dar ne –a și câștigat dragostea noastră. De aceea, Crucea este semnul și locul în care ne arătam iubirea noastră față de Hristos, față de iubirea cea fără de margini a lui Iisus, care „ne naște din apă și din duh” încorporându-ne și înălțându-ne către Dumnezeu.

În chip firesc, avem îndatorirea ca semnul acesta pe care îl avem în suflet, să-l facem și cu mâna, în tot locul și în tot timpul, ca mai ușor să ne aducem aminte că prin aceasta suntem uniți cu Hristos, care ne-a învățat toate cele mai de sus prin cuvintele: „Cel ce voiește să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie” (Marcu VIII, 34)

Ioan Claudiu MOCA

Părintele Profesor Dr. Nicolae D. Necula a trecut la cele veșnice

Urmare din pagina 1

Părintele profesor Nicoale D. Necula a parcurs toate etapele devenirii academice în cadrul Facultății de Teologie din București, în anul 1975, fiind numit asistent la secția de Teologie Practică, conducând seminariile de Liturgică, Omiletică, Drept bisericesc și Cântare bisericească. În perioada 1978-1980 a ocupat postul de Lector, mai apoi între anii 1980-1984 cel de Conferențiar iar din anul 1984, postul de profesor la catedra de Liturgică, Pastorală și Artă creștină.

În perioada 1996-2000 a fost ales prodecan al Facultății de Teologie Ortodoxă a Universității din București, iar în perioada 2000-2007, decan al acestei instituții de învățământ superior. Ca prodecan și mai apoi decan al acestei instituții, părintele profesor Nicoale D. Necula a coordonat cu trudă și jertfelnicie, cu timp și fără timp, lucrările reabilitarea și modernizarea clădirii Facultății și a clădirilor anexe din incinta acesteia, contribuind fundamental la păstrarea unor relații armonioase și elegante între membrii corpului profesoral al Facultății.

Din anul 1983, a fost membru și vicepreședinte al Comisiei de Pictură Bisericească a Patriarhiei Române, unde a predat la cursurile de pregătire a candidaților și a participat la examene și la recepțiile finale pentru lucrările de pictură. În perioada 1994-1996, a făcut parte, ca membru titular, din Comisia Națională a Monumentelor, Ansamblurilor și Siturilor Istorice.

Pe plan academic, a făcut parte din Comisia de Științe Umaniste din cadrul Consiliului Național de Evaluare Academică și Acreditare (C.N.E.A.A.) și din Comisia pentru Teologie din cadrul Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (C.N.A.T.D.C.U.). În această calitate, Părintele Profesor Dr. Nicoale D. Necula a încurajat, a sprijinit și a contribuit fundamental la reînființarea sau înființarea multor Facultăți sau Departamente de Teologie, în multe dintre Mitropoliile, Arhiepiscopii și Episcopii din cadrul Patriarhiei Române, putând fi considerat din această perspectivă unul dintre ctitorii învățământului teologic românesc, după evenimentele din 1989. Mulți dintre dascălii de Teologie Liturgică, Pastorală și Artă creștină de la Facultățile și Departamentele de Teologie din cadrul Patriarhiei Române au fost ucenici apropiați ai Părintelui Profesor, elaborând teza de doctorat în teologie sub coordonarea Sfinției Sale.

Părintele Profesor a publicat șase cărți, dintre care amintim: *Doctrina și viața religioasă a Bisericii Copte reflectate în textele ei liturgice-rugăciuni și imne, Tradiție și înnoire în slujirea liturgică* (4 volume); *Biserică și cult pe înțelesul tuturor*. A scris de asemenea numeroase studii și articole științifice,

recenzii, documentare, comentarii, note, prefețe și postfețe la teze de doctorat, predici la diferite sărbători, necrologuri, a diortosit cărți de cult, cronici, note și reportaje, a realizat numeroase referate la teze de doctorat, a fost membru în comisiile de concurs la examenele de doctorat ale secției de Teologie Practică, a condus și îndrumat lucrările de seminar și referatele doctoranzilor, la disciplina principală și secundară.

Sub coordonarea științifică a Sfinției Sale, 23 de candidați au obținut titlul academic de doctor în teologie. A fost un colaborator apropiat, începând cu anul 1992, la revista *Vestitorul Ortodoxiei*, periodicul Patriarhiei Române, unde a publicat 212 articole tematice. De asemenea, a publicat peste 66 de articole cu profil liturgic în diferite reviste, periodice, ziare de largă circulație din cuprinsul Patriarhiei Române, precum și studii în volumul unor Simpozioane internaționale și naționale, conferințe și congrese la care a participat. A participat la numeroase emisiuni de televiziune sau radio în care au fost dezbătute probleme cu subiecte privind Biserica, teologia, societatea și cultura românească.

Pentru bogata sa activitate pastorală, pentru munca didactică și administrativă la Facultatea de Teologie din București, dar și a diferitelor comisii pentru învățământ din cadrul Minsiterului Învățământului sau a Patriarhiei Române a primit mai multe distincții și titluri onorifice: Crucea patriarhală din partea Preafericitului Părinte Patriarh Teoctist, în anul 1991; crucea patriarhală a Patriarhului ecumenic Bartolomeu I al Constantinopolului în anul 2000, Crucea Arhiepiscopului Anastasie Yanoulatos al Tiranei, Primatul Bisericii Ortodoxe din Albania, în anul 2004, iar în anul 2014, Ordinul „Sfinții Împărați Constantin și Elena” din partea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel.

Pentru activitatea bogată și calitățile sale, în anul 2002 i s-a conferit titlul academic de *Doctor Honoris Causa* al Universității Aurel Vlaicu din Arad, iar în anul 2004, Ordinul *Meritul cultural* în grad de Comandor, categoria G, „Culte”, al Președintelui României.

Așa cum apreciază Preafericitul Părinte Patriarh Daniel în mesajul transmis cu prilejul slujbei de înmormântare „Părintele Profesor Nicolae Necula a însemnat mult pentru Facultatea de Teologie Ortodoxă Justinian Patriarhul din București, dar și pentru învățământul academic teologic românesc în general, precum și pentru biserica Icoanei, unde a slujit lui Dumnezeu vreme de aproape cinci decenii, păstorind și povățuind nenumărați fii duhovnicești. Bucuria de a sluji lui Dumnezeu, darul cântării cu care era înzestrat, preocuparea pentru calitatea și studiul muzicii, repertoriul muzical impresionant pe care-l deținea și-l împărtășea cu drag, au definit sufletul său nobil, aplecat spre tot ceea ce este frumos și sfânt. Studiul permanent,

dar și memoria impresionantă pe care o avea, au rodit lucrări teologice de valoare, evidențiind un om de cultură foarte profund. Chipul senin al dascălului dedicat catedrei, bucuria întâlnirii cu studenții, atitudinea sociabilă și deschisă pentru credincioșii de la biserica Icoanei, răbdarea cu care era înzestrat, l-au făcut să fie iubit, căutat și urmat de mulți credincioși ai Bisericii. O viață întregă dăruită lui Dumnezeu și oamenilor...”

Referindu-mă la opera teologică a Sfinției Sale trebuie să precizez de la bun început faptul că cercetarea sa teologică vine ca o fericită continuare a operei înaintașilor în domeniul Liturgicii și Pastoralei: Părintele Profesor Petre Vintilescu și Părintele Profesor Ene Braniște. Studiind vasta operă științifică a Părintelui Profesor, se poate observa că ea se ocupă în mod special de studiul cultului și al organizării interne a Bisericii Copte, această temă constituind și subiectul tezei de doctorat a Sfinției Sale. Alte teme de cercetare ale operei Părintelui Profesor sunt: studiul comparat al cultului Bisericii Ortodoxe Române față de al celorlalte Biserici autocefale, noțiuni generale privitoare la cultul ortodox, uniformizarea calendarului bisericesc și stabilizarea datei Paștilor, mistagogia diferitelor slujbe și rânduieli ale Bisericii Ortodoxe, relația dintre cultul liturgic și opera de caritate a Bisericii, chipul preotului și pastorația în contextul lumii de astăzi. Din varietatea preocupărilor liturgice ale Părintelui Profesor, impresionează în mod special excepționala sa operă, constituită în patru volume, *Tradiție și înnoire în slujirea liturgică*. Așa cum arată autorul lor, răspunsurile liturgice și pastoral-misionare, pe care le-a oferit în aceste volume, se adresează „nu atât teologilor rafinați și erudiți, cât mai ales credincioșilor dornici de cunoaștere și de trăire a vieții liturgice și de respect față de rânduielile canonice și de cult” (vol. 1, p. 10). Sfinția Sa arată, de asemenea, faptul că în alcătuirea acestor răspunsuri, a pornit de la două realități: „prima a fost aceea a necunoașterii acestor lucruri de către marea majoritate a credincioșilor... Cea de a doua a fost legată de existența, în viața liturgică și pastorală, a unor practici, tradiții, obiceiuri sau inovații neconforme cu adevărul sau învățătura teologică” (vol. 1, p. 10). Așa cum aprecia Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Casian al Dunării de Jos, lucrările Părintelui Profesor „încearcă să umple un mare gol, acela al absenței unor explicații concrete în legătură cu înțelesul slujirii liturgice și mai cu seamă aduce un mare serviciu uniformității, adică trăirii în comunune a prezenței Domnului prin slujbele bisericești în viața noastră” (*Cuvânt înainte*, vol. 2, p. 7). Lucrările Părintelui Profesor Nicolae D. Necula descoperă în conținutul lor „frumusețea de neegalat a cultului nostru divin public ortodox, bogăția de sensuri istorice, teologice și

mistice pe care acesta le cuprinde, ca și importanța și necesitatea ca el să fie săvârșit după rânduiala statornicită de Biserică de veacuri, ferindu-l și apărându-l de denaturare, mutilare, sărăcire și de inovațiile nefaste care îl pândesc și îl desfigurează” (vol. 3, p. 9-10). Cele patru volume ale Părintelui Profesor Necula descoperă de fapt în sinteză întreaga viziune a Sfinției Sale asupra Teologiei Liturgice, dintr-o perspectivă practic-pastorală. Meritul lor incontestabil rămâne acela că toate problematicile liturgice care sunt abordate în conținutul lor nu se limitează la dimensiunea unui manual, însumând simple noțiuni sau informații, ci autorul a integrat toate problemele liturgice pe care le-a tratat în contextul practic al slujirii la Sfântul Altar, căutând și oferind soluții viabile, izvorâte din priceperea slujitorului desăvârșit și a dascălului emerit și integrându-le în chip strălucit într-o viziune pastorală care răspunde exigențelor lumii contemporane, frământată de întrebări și probleme, cărora Biserica trebuie să le ofere răspunsuri pertinente prin intermediul dascălilor de teologie și al slujitorilor ei.

Preafericitul Părinte Patriarh Daniel sublinia faptul că opera Părintelui Profesor Nicolae D. Necula constituie o adevărată cateheză liturgică, în care este explicată „cu claritate, ferm și fără echivoc, cu argument scripturistice, patristice și logice, care sunt izvoarele tradiției și limitele înnoirii în slujirea liturgică... În ele se exprimă tradiția corectă și sănătoasă a Bisericii și se îndreptează practicile liturgice și pastorale denaturate prin obiceiuri și inovații care contrastează cu adevărata învățătură de credință, cu rânduielile tipiconale și canonice” (*Prefață* la „Tradiție și înnoire în slujirea liturgică”, vol. 4, p. 5).

Pentru dascălii Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din cadrul Universității „Aurel Vlaicu” din Arad, Părintele Profesor Nicolae D. Necula rămâne unul dintre ctitorii de seamă ai învățământului teologic arădean, contribuind substanțial la acreditarea Facultății noastre după evenimentele din 1989.

Ca unul care am fost ucenic apropiat al Părintelui Profesor, urmând cursurile și elaborând teza de doctorat în teologie sub coordonarea și îndrumarea Sfinției Sale, ucenic care s-a bucurat din prea plin de toată dragostea și prețuirea Sfinției Sale, adaug prinosul meu de rugăciune către Dumnezeu pentru odihna sufletului său și recunoștință veșnică chipului bland al dascălului care va rămâne mereu viu în inima mea, omul de o mare generozitate și seninătate, demn și plin de fermitate, dar și delicat și de o mare finețe în gândire, cât și în ținuta exterioară.

Veșnică pomenire Părintelui Profesor Nicolae D. Necula, părintele nostru!

ȘTIRI

Deschiderea anului școlar 2017-2018 la Seminarul Teologic Ortodox din Arad

Anul școlar 2017-2018 a debutat la data de 11 septembrie 2017, moment care a fost marcat la Seminarul Teologic Ortodox din Arad prin oficierea slujbei de *Te Deum la începerea anului școlar* de către un sobor de preoți, în frunte cu părintele Preacuviosul Părinte Consilier Protos. dr. Iustin Popovici, consilier cultural al Arhiepiscopiei Aradului, în prezența ÎPS dr. Timotei Sevciciu, a domnului Iustin Cionca, președintele Consiliului Județean Arad, a domnului Călin Bibart, vice-primar al Aradului, a domnului reprezentant al Prefecturii Arad, consilier al doamnei prefect Florentina Horgea, a PC părinte inspector arhid. prof. Florin Sirca și a domnului inspector prof. Nicolae Dolha, reprezentând Inspectoratul Școlar Județean Arad, a PC pr. prof. Ioan Lazăr, reprezentând Facultatea de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea”, din cadrul Universității „Aurel Vlaicu” Arad, a PC părinte arhid. Tiberiu Ardelean, inspector bisericesc al Arhiepiscopiei Aradului, precum și a elevilor seminariști și a părinților acestora, a cadrelor didactice de la Seminarul arădean.

După ce Preacuviosul Părinte protos. Iustin Popovici a dat citire mesajului PF Părinte Patriarh Daniel la început de an școlar, părintele prof. Pompiliu Gavra, directorul Seminarului arădean a dat cuvântul ÎPS dr. Timotei Sevciciu al Aradului, care a rostit un cuvânt de bun-venit profesorilor și elevilor, amintind de legătura firească dintre trecut și prezent, dintre administrația locală și centrală și cea bisericească, dintre părinți și școală, dintre Biserică și Școală, reliefând importanța educației.

De asemenea, ÎPS Sa a a făcut o parafrază a textului scripturistic „Datori suntem noi cei tari să purtăm slăbiciunile celor neputincioși” (Romani 15, 1), spunând că acum noi, cei maturi, suntem datori să fim sprijin în creșterea fiilor noștri, deopotrivă trupești și sufletești. Au luat cuvântul oficialitățile prezente, care au vorbit despre școala teologică arădeană ca despre o sursă a liderilor spirituali ai comunității arădene (dl. I. Cionca), despre sursele de înțelepciune pe care le găsim în învățăturile dascălilor, amintind de Solomon și de Fer. Augustin (dl. C. Bibart), despre importanța școlii, ca instituție, cu tot ce decurge de aici, de la baza materială, la informațiile primite și la relațiile dascăl-elevi (mesajul d-nei F. Horgea), importanța familiei și a legăturii dintre familie și școală (arhid. F. Sirca) și despre nevoia elevilor de a atinge așteptările pe care le au de la ei părinții, profesorii și cei apropiați lor (pr. I. Lazăr). S-a dat apoi citire și mesajului trimis de domnul Ministru al educației prof. Liviu Marian Pop.

Elevii seminariști s-au întâlnit cu profesorii diriginți, împărtășind impresii din vacanța ce tocmai s-a încheiat, pregătiți de începerea cursurilor noului an școlar.

Festivitatea de deschidere a anului școlar la Școala „Sfântul Ierarh Nicolae” din Arad

Școala „Sfântul Ierarh Nicolae” Arad și-a redeschis porțile pe data de 11 septembrie 2017. Festivitatea de deschidere a noului an școlar a avut loc la sediul școlii din Arad, str. Petru Rareș nr. 4, în Sala Românească, cu începere de la ora 12, în prezența Înaltpreasfințitului Părinte Dr. Timotei Sevciciu, Arhiepiscop al Aradului, însoțit de Părintele Octavian Blaj, consilier economic al Arhiepiscopiei Aradului.

În deschidere s-a oficiat slujba de Tedeum, urmată de un cuvânt de învățătură al Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, pornind de la cuvântul din Evanghelie „Cine are urechi de auzit să audă”. Misiunea și valorile școlii, precum și personalul acesteia au fost prezentate de doamna Director Teodora Guzan, profesor în învățământul primar. În final, a fost strigat catalogul și fiecare elev a primit în dar o cocardă tricoloră cu sfântul Ierarh Nicolae, ocrotitorul școlii.

Anul acesta au pășit spre băncuțele lor micuții elevi ai noii clase pregătitoare, împreună cu învățătoarea lor Teodora Guzan, profesor în învățământul primar și bineînțeles, mai marii lor colegi de clasa întâi, împreună cu învățătoarea lor Elena Puterity, profesor în învățământul primar.

Școala „Sfântul Nicolae” și-a început activitatea educativă, în anul 2016, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Arhiepiscop Timotei al Aradului, sub patronajul Asociației Social Educativ Filologos. Specificul școlii este dat de perspectiva generală a pedagogiei creștine asupra educației, precum și de valorificarea tradițiilor culturale românești în învățământ, deoarece educația de calitate nu poate face abstracție de dimensiunile sufletești profunde și de tradiția națională.

Slujire arhierescă în Parohia Vladimirescu II

În Duminica dinaintea Înălțării Sfintei Cruci, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului s-a aflat în mijlocul credincioșilor din Parohia Vladimirescu II. Înaltpreasfinția Sa, însoțit de Părintele Arhidiacon Tiberiu Ardelean, inspector eparhial, a fost întâmpinat de preotul paroh Pr. Prof. Dacian-Emilian Nan, alături de care s-a aflat și preotul Dan Dorin Mândra de la Parohia Fântanele, precum și Preacucernicul Părinte Arhidiacon Florin Sirca, inspector școlar de Religie în cadrul ISJ Arad. Cu acest prilej, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei a săvârșit Sfânta Liturghie Arhierescă într-o atmosferă solemnă, în prezența unui număr mare de credincioși, mulți dintre ei îmbrăcați în costum național, precum și a oficialităților locale, în frunte cu domnul primar Ioan Crișan. În cuvântul de învățătură pus sub titlul „Roadele cugetării la învățătura dumnezeiască” (cf. Gal. 6; Ioan 3), Chiriarhul arădean preia formularea Cazaniei duminicale subliniind contribuția Bisericii la formarea caracterului religios-moral al credinciosului printr-o pregătire continuă, cu dragostea de Dumnezeu și oameni răspunzând iubirii divine. În acest cadru Biserica apelează mai ales la mediul familial și cel școlar. Sărbătorile în răstimpul cărora suntem, Nașterea Maicii Domnului și Înălțarea Sfintei Cruci, prilejuri și temelierea creștinilor în hotărârea urmării căii adevărate de învățătură și trăire, iar începutul anului școlar îndeamnă la grija pentru generația tânără de a se instrui și educa spre beneficiul propriu și progresul

general. Faptul este pus în lumină și de recenta Întâlnire a Tineretului Ortodox din întreaga lume și de mesajul Întâistătorului Bisericii Ortodoxe Române, a amintit Înaltpreasfinția Sa.

După otpustul Sfintei Liturghii s-a oficiat un Tedeum de mulțumire pentru binefacerile ce au fost asupra credincioșilor parohiei, slujbă la care au mai participat și Preacucernicul Părinte Consilier Gabriel Mariș din cadrul Arhiepiscopiei Aradului, Preotul Profesor Codin Șimonca-Oprîța de la Seminarul Teologic Ortodox Arad și preotul Dorin Ștefănuț de la parohia Seceani.

Preotul paroh a mulțumit Înaltpreasfinției Sale pentru grijă și binecuvântare, asigurându-l pe mai departe de ascultare în Hristos Domnul.

Totul s-a încheiat cu o agapă frățească la Casa Tineretului din Vladimirescu, oferită de parohie și Consiliul Local.

Prezență a Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din Arad la slujbele de pomenire și înmormântare a Părintelui Prof. Dr. Nicolae D. Necula

Părintele conf. univ. dr. Lucian Farcașiu de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din cadrul Universității „Aurel Vlaicu” din Arad a participat în zilele de 6 și 7 septembrie la slujbele de pomenire și la înmormântarea Părintelui Prof. Univ. Dr. Nicolae D. Necula, în calitate de ucenic apropiat și fost doctorand al părintelui profesor. Astfel, Sfinția Sa a participat la săvârșirea panihidei de aducere în Biserică Icoanei din București a trupului neînsuflețit al Părintelui Necula, miercuri, 6 septembrie, luând parte apoi la rânduiala de citire a Psaltirii pe întreg parcursul după-amiezii. Seara, părintele Lucian Farcașiu s-a alăturat soborului de ierarhi și preoți care au săvârșit slujba de priveghere pentru odihna sufletului Părintelui Profesor Nicoale Necula, transmițând cu acest prilej doamnei preotese Gabriela Necula și celor doi copii ai părintelui, Cristian și Maria Laura, mesajul de condoleanțe din partea Înaltpreasfințitului Părinte Dr. Timotei Sevciciu, Arhiepiscopul Aradului și a Preasfințitului Părinte Dr. Emilian Crișanul, Episcop-Vicar al Arhiepiscopiei Aradului, a conducerii Universității „Aurel Vlaicu”, a părintelui Decan al Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea”, prof. univ. dr. Cristinel Ioja și a întregului corp profesoral de la această Facultate, încredințându-i pe membrii familiei de faptul că îl vom pomeni neîncetat în sfintele rugăciuni pe Părintele Profesor Nicolae.

A doua zi dimineața, părintele Lucian Farcașiu a făcut parte din soborul de preoți care a săvârșit Dumnezeiasca Liturghie în Biserică Icoanei din Capitală întru pomenirea Părintelui Profesor, iar la ora prânzului din soborul de ierarhi și preoți care au săvârșit slujba înmormântării, în Biserică „Sfânta Ecaterina”, Paraclisul Facultății de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul” din București. Cu acest prilej, a transmis aceleași mesaje de condoleanțe părintelui Decan al Facultății, prof. univ. dr. Ștefan Buchiu și întregului corp profesoral pentru această grea pierdere.

Părintele Lucian Farcașiu a însoțit convoiul funebru și la cimitirul Belu din Capitală, unde trupul neînsuflețit al Părintelui Profesor Nicolae D. Necula a fost depus în cripta familiei dânsului, în acordurile ecteniilor și rugăciunilor de pomenire rostite pentru sufletul dânsului.

Rămânem în continuare cu sufletele întristate pentru această grea pierdere pentru teologia românească, dar și cu mare nădejde pentru sufletul bland și bun al Părintelui Profesor Nicolae D. Necula, rugându-ne neîncetat pentru odihna sufletului Sfinției Sale. Suntem recunoscători Părintelui Profesor Necula pentru întreaga considerație arătată totdeauna corpului profesoral al Facultății noastre și pentru faptul că a răspuns întotdeauna invitațiilor adresate de a participa la colocviile, Simpozioanele și manifestările festive ale Facultății noastre de Teologie.

Veșnică să-i fie pomenirea!

(Știrile au fost preluate de pe site-ul episcopiaaradului.ro)

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte de onoare: ÎPS. Dr. TIMOTEI SEVICIU, Arhiepiscop al Aradului
Redactori coordonatori: Pr. IOAN TULCAN, Pr. CRISTINEL IOJA
Secretari de redacție: Pr. ADRIAN MURG, Pr. CAIUS CUȚARU
Administrație: Pr. FILIP ALBU, Pr. LUCIAN FARCAȘIU

Articolele și corespondența se trimit pe adresa redacției:

Str. Academia Teologică, nr. 9, Arad
Tel/Fax: 0257-285.855, calea.mantuirii@yahoo.com
Tipărit la Poudique srl Arad.
ISSN: 1582-1951; Preț: 1 leu
Costul unui abonament este de 50 lei anual.